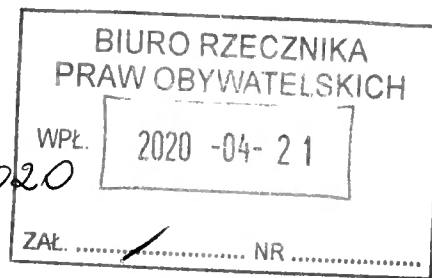

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

DS.071.44.11.2020

RPW/29082/2020 P
Data:2020-04-21

Warszawa, 21 kwietnia 2020 roku

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pańskie pismo z dnia 8 kwietnia br., sygnatura XI.812.10.2020.AKB, z prośbą o podjęcie niezbędnych działań w celu zagwarantowania osobom z niepełnosprawnościami realizacji ich praw, w tym prawa pozyskiwania informacji na zasadzie równości z innymi osobami, w szczególności poprzez zwrócenie uwagi nadawcom telewizyjnym na potrzebę realizacji tłumaczeń na język w oparciu o standardy i wytyczne, które uczynią tego rodzaju tłumaczenia w pełni dostępnymi dla wszystkich odbiorców z dysfunkcją słuchu, uprzejmie informuję, że:

- zgodnie z ustawą z dn. 22 marca 2018 r. (Dz.U. z 16 maja 2018, Poz. 915) o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, nadawcy programów telewizyjnych mają obowiązek zapewniania w 2020 r. znacznie wyższych niż w latach ubiegłych kwot udogodnień dla osób niepełnosprawnych (łącznie 25% w 2020 r., 15% w 2018 r., 10% w roku 2017 i latach wcześniejszych). Rozporządzenie wykonawcze KRRiT z dn. 15 listopada 2018 r. do ww. ustawy (Dz.U. z 4 grudnia 2019 r. Poz. 2261) określa udział poszczególnych rodzajów udogodnień w łącznym czasie nadawania programu, w zależności od pory emisji, charakteru i rodzaju programu. Rozporządzenie to wyznacza minimalne progi ilościowe dla każdego z trzech typów udogodnień w oparciu o proporcje zaczerpnięte z modelu brytyjskiego;

- *dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/1808 z dn. 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku przewiduje wprowadzenie obowiązków w zakresie dostępności audiowizualnych usług medialnych w sytuacjach nadzwyczajnych (art. 7 ust. 5, motywy 22 i 24¹). Państwa członkowskie UE powinny transponować przepisy tej dyrektywy do praw krajowych do września bieżącego roku. W tym świetle, doświadczenia zarówno odbiorców, jak i nadawców*

¹ Państwa członkowskie zapewniają, by informacje o charakterze nadzwyczajnym – w tym publiczne komunikaty i ogłoszenia w sytuacji klęski żywiołowej – podawane do wiadomości publicznej za pomocą audiowizualnych usług medialnych były przekazywane w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami (art. 7 ust. 5). Prawo osób z niepełnosprawnościami i osób starszych do włączenia i uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Unii wiąże się z zapewnieniem dostępu do audiowizualnych usług medialnych. Dlatego państwa członkowskie powinny bez nieuzasadnionej zwłoki zapewnić, by dostawcy usług medialnych podlegający ich jurysdykcji aktywnie poszukiwali sposobów udostępniania treści osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności z dysfunkcją wzroku lub słuchu. Wymagania dostępności powinny być spełniane stopniowo i w sposób ciągły, z uwzględnieniem charakteru usług i nie dających się uniknąć przeszkód, które uniemożliwiają pełną dostępność, takich treści jak audycje na żywo czy transmisje z wydarzeń (motyw 22). W niektórych przypadkach może okazać się niemożliwe podanie komunikatów o sytuacjach nadzwyczajnych w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. W takich wyjątkowych przypadkach, brak możliwości zapewnienia dostępu dla osób z niepełnosprawnościami nie powinien być powodem odstąpienia od podania do publicznej wiadomości tego rodzaju komunikatów za pośrednictwem audiowizualnych usług medialnych (motyw 24).

z obecnie przeżywanego okresu epidemii, a także obserwacje i opinie instytucji publicznych będą mogły wesprzeć prace legislacyjne w tym zakresie. Ponadto, Krajowa Rada uczestnicząc w aktualnie prowadzonej, przez Europejską Grupę Regulatorów ds. Audiowizualnych Usług Medialnych (ERGA), analizie rozwiązań i dobrych praktyk stosowanych przez państwa członkowskie UE, w sposobie i zakresie zapewniania dostępności audiowizualnych usług medialnych w sytuacjach nadzwyczajnych, w okresie poprzedzającym transpozycję ww. dyrektywy, będzie mogła wykorzystać wnioski z tej analizy do własnych rekomendacji w tym zakresie;

- w okresie epidemii wirusa SARS-CoV-2, w związku z koniecznością dotarcia do jak najszerszego grona obywateli, organy państwa publikują w telewizji liczne komunikaty i informacje, a nadawcy w jak największym stopniu starają się opatrzyć je udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych, w tym tłumaczeniem na język migowy. Może się to jednak wiązać ze spadkiem jakości tego tłumaczenia, na co KRRiT zwróciła uwagę nadawcom. Wiele problemów jakościowych ujawniło się zwłaszcza w początkowym okresie, szczególnie w przypadku transmisji na żywo ważnych komunikatów i konferencji. KRRiT na bieżąco monitoruje sytuację i interweniuje również w kwestiach jakościowych;

- KRRiT planuje wydanie *Stanowiska rekomendacyjnego w zakresie sposobu realizacji i jakości tłumaczenia na język migowy w utworach audiowizualnych z zachowaniem analogicznego trybu procedowania, jak w przypadku Stanowisk z lat 2015-2016, w zakresie sposobu realizacji i jakości napisów dla niesłyszących oraz w zakresie sposobu realizacji i jakości audiodeskrypcji w utworach audiowizualnych*. Takie podejście, oparte na analizie europejskich i polskich standardów w tym obszarze, w tym wytycznych opracowanych w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, uzupełnione szerokimi konsultacjami publicznymi ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym środowiskiem osób niesłyszących, środowiskiem naukowym, tłumaczami-praktykami, nadawcami, a także zainteresowanymi podmiotami administracji publicznej, pozwoli KRRiT na wypracowanie możliwie obiektywnych, niezależnych i trwałych rekomendacji w przedmiotowym zakresie.

Z poważaniem,

Witold Kołodziejski

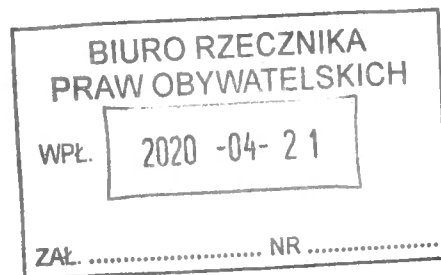

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

Adres Biura KRRiT:

Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Znak sprawy: DS.071.44.11.2020

Sz. P. Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al Solidarności 77
00-090 Warszawa